ชื่อเรื่อง การให้สิทธิแก่ผู้ด้อยโอกาสในการทำงาน ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534
โดย นางสาวสายพิณ แซ่ตั้ง
ชื่อปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับนักบริหาร
วิชาเอก นโยบายสาธารณะและการบริหารงานบุคคล
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รศ.สมชัย ศรีสุทธิยากร
สถาบันการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วัน/เดือน/ปี 18 พ.ย. 2539

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การให้สิทธิแก่ผู้ด้อยโอกาสในการทำงาน ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม สนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบาย การให้โอกาสในการทำงานต่อคนพิการ ตาม พ.ร.บ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ไปใช้ ขอบเขตของการศึกษา เป็นการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยทำการศึกษาปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านองค์การ และปัจจัยด้านทรัพยากร วิธีการศึกษาวิจัย เป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์บุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีหน้าที่ หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยงานนั้น ๆ มาใช้ในการประเมินวิเคราะห์ วิเคราะห์และสรุป ด้วยกรอบแนวคิดนโยบายตามแนวอธิบาย (Policy Description Approach) โดยใช้ตัวแบบเชิงระบบ (System Model) ของ David Easton ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Model) และตัวแบบทางด้านการจัดการ (Management Model) มาใช้ในการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า

การศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม สนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายการให้โอกาสในการทำงานต่อคนพิการ ตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ไปใช้ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ในการบังคับใช้นโยบายการให้โอกาสในการทำงานต่อคนพิการ ตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 แบ่งเป็น

ปัจจัยด้านนโยบาย จากการศึกษาพบว่า นโยบายดังกล่าวไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับบทลงโทษ และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการลงโทษกับนายจ้างหรือสถานประกอบการของเอกชนที่ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ดังกล่าว มีแต่การยึดหลักเมตตาธรรมเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสบปัญหาในการนำนโยบายการให้โอกาสในการทำงานต่อคนพิการ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลได้

SPU CHONBURI

ปัจจัยด้านองค์การ จากการศึกษาพบว่า มีองค์การที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายดังกล่าวไปใช้มากมาย และแต่ละหน่วยงานก็มีระเบียบปฏิบัติตามแนวทางของตน โดยไม่ได้นำเอา พ.ร.บ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาใช้เป็นแม่บทในการออกกฎกระทรวงและมีความอิสระในการดำเนินงาน

ปัจจัยด้านทรัพยากร จากการศึกษา พบว่างบประมาณของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีอยู่อย่างจำกัดเมื่อเทียบกับหน่วยงานที่จะได้รับเงินอุดหนุนดังกล่าว ซึ่งมีจำนวนมากมาย อีกทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่นับวันยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้นโยบายให้โอกาสในการทำงานต่อคนพิการทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

– ด้านนโยบาย ควรมีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น และครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบทลงโทษ ควรให้มีสภาพเป็นกฎหมายบังคับใช้

– ด้านองค์การ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายดังกล่าวไปใช้ ควรจะต้องออกกฎกระทรวงให้สอดคล้องกับ พรบ.การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 และผู้บริหารระดับสูงในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการร่วมมือประสานงานกันมากขึ้น

– ด้านทรัพยากร หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานให้แก่สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอย่างเพียงพอ และควรจะต้องบรรจุบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

SPU CHONBURI